

Emberi jogoknak álcázott klímapolitika az „az Európai Klímaváltozásügyi Bíróságon”

**Az éghajlatváltozás jogi, politikai és gazdasági kérdéseit
érintő per az Emberi Jogok Európai Bíróságán**

**Az ECR Group jelentése,
Európai Parlament, Brüsszel**

**Dr. Lucas Bergkamp, J.D., LL.M.
Katinka M. Brouwer, J.D., LL.M.**

Brüsszel, 2021. május 20.

Összefoglaló

A Duarte ügy röviden

A Duarte ügyben hat portugál kiskorú tett panaszt az Emberi Jogok Európai Bíróságán (EJEB) előtt az „élethez és családi élethez” való jogaik 33 ország általi megsértéséről, mely országok szerintük elégtelen klímavédelmi irányelveket alkalmaznak.

Egy sor feltételt megszabnak, többek között (1) csökkentsék az üvegházhatású gázok kibocsátását, (2) drasztikusan csökkentsék a fosszilis üzemanyagok exportját, (3) tegyenek drasztikus intézkedéseket a termékek importálásához kapcsolódó károsanyag-kibocsátás kompenzálására és (4) kényszerítsék a multinacionális vállalatokat a teljes ellátási láncuk károsanyag-kibocsátásának csökkentésére.

Ezen területeken a károsanyag-kibocsátást nullára kell csökkenteni a „klímavészhelyzet” kezeléséhez. Az EJEB kedvező döntését követően országos szinten pereskedhetnek tovább azon országokkal, amelyek nem tesznek kellő erőfeszítéseket ezen célok elérése felé. Az országoknak, amelyek ellen panaszt emeltek, kötelességük megfelelni a Bíróság ítéletének, mivel fellebbezésre nincsen lehetőség.

Hatalmas gazdasági és demokratiai következmények

A teljes gazdasági rendszer keresőképessége forog kockán, mivel a vállalatoknak és az országoknak csillagászati összegekbe fog kerülni, hogy megfeleljenek a követelményeknek. Egy ilyen ítélet térdre kényszerítené sok ország gazdaságát, annak minden következményét maga után vonva.

A gazdasági hatások mellett, amelyeket nehéz túlbecsülni, a demokráciára és a törvény hatalmára gyakorolt hatás is óriási. A felperes javára meghozott ítélettel a klímapolitika végleg kikerül a politikai döntéshozás általános eljárásai alól, amelyben megválasztott képviselőknek és tisztségviselőknek lehetőségük van egymással szemben mérlegelni a különböző érdekeket, értékelni az irányelveket, és szükség esetén megfelelő korrekciókat és kiigazításokat eszközölni.

Partizán, elfogult és aktivista

Nagyon valószínű, hogy a portugál kiskorúak, akik tulajdonképpen klímaaktivista szervezetek által előretolt gyalogok, meg fogják nyerni ezt a pert. Több intézkedés és ítélet alapján az EJEB bírái különös elfogultságról tettek tanúbizonyságot, ami nyugodtan nevezhető partizánakciónak.

- **Először is**, a vádemelést azonnal el kellett volna utasítani, mivel teljes mértékben megkerüli a nemzeti jogi eljárást. Bár ez általában alapvető feltétel, mielőtt bárki benyújtaná ügyét az EJEB elé, a jelen ügyet különleges elbírálásban részesítették, mert „sürgősnek” tartották.
- **Másodszor**, az EJEB, saját kezdeményezésére, kiterjesztette a kiskorúak keresetét, hogy az tartalmazza a „kínzást”.

A Bíróság szerint az „elégtes klímavédelmi irányelvek” látszólag egyenlő a kínzással és az embertelen bánásmóddal.

- **Harmadszor**, az ügyben érintett bírák már nyilvános ítéletet hoztak a „klímavészhelyzet tagadhatatlan létezéséről”, amely sürgős közbelépést igényel, mely során a Bíróság elnöke egy beszédében az Emberi Jogok Európai Bíróságát „Európai Klímaváltozásügyi Bírósággént” aposztrofálta. Lelkesítően beszélt a „klímát érintő igazságszolgáltatás” sikerességének esélyeiről, amit a klímaaktivisták nyílt meghívóként értelmezhetnek arra, hogy a Bíróság segítségét kérjék a vágyott európai és globális klímapolitika kikényszerítésére.
- **Negyedszer**, az EJEB elutasította az Európai Parlament érintett tagjai által előterjesztett széles körben megalapozott igényt a közbeavatkozásra. Ugyanez a sors várt egy alkotmányjogi szakértői csoportra, valamint egy klímavédelmi politikát tudományos alapon kritizáló szervezetre is. Azonban a közbeavatkozást engedélyezték olyan szervezetek számára, akik egyértelműen szimpatizálnak az ügyben felsorolt panaszokkal.

Ez az ügy így párhuzamban áll azzal a jó ideje tapasztalható tendenciával, amelyben az EJEB bírói olyan politikai aktivizmus mellett állnak ki, amelyek közvetlen veszélyt jelentenek a hatalmi ágak szétválasztására. Nincsen garantálva a tisztességes tárgyalás az Emberi Jogok Európai Bíróságán.

Emberi jogok mint ürügy

A Duarte ügy nagyszerű példa arra, hogy a klímaaktivisták miként találtak szövetségesre a partizán bírókban, akikkel azonos ideológiát vallanak. Az emberi jogok köntösébe burkolva a klímapolitika visszafordíthatatlan bírósági parancssá silányult, amely felett nincsen lehetőség demokratikus kontrollra. A demokratikusan megválasztott kormányoknak irányelveket diktáló bírói testületek nem alkalmazzák a törvényeket, sokkal inkább saját maguk alkotják azokat. Az érintett bírák még az elfogultságuk palástolásával sem bajlódnak.

Következtetés

Vissza kell állítani a törvény hatalmát és a hatalmi ágak szétválasztását. Elfogadhatatlan, hogy a bírák visszaéljenek egy emberi jogi szerződéssel csak azért, hogy összeesküvés jelleggel klímapolitikát kényszerítsenek Európa országaira. A politikai csatatérre tartozó döntéshozatali folyamatot túszul ejtették, aláásva a teljes demokratikus kormányzási modellt, és erodálva a polgárok kormányaikba vetett bizalmát. Az EJEB partizánná vált, amely aktívan politizál anélkül, hogy arra felhatalmazást kapott volna. Az EJEB térjen vissza az alapokhoz, óvja az emberi jogokat, ne váljon a demokráciát, a politikát és a törvény hatalmát aláásó szervezetté.